

Téma VELKÁ NOC

Čo by deti mali o Veľkej noci vedieť?

S deťmi si spoločne porozprávajte o Veľkej noci – ako sa doma pripravujete na sviatky, čo je na Veľkej noci zaujímavé a aké zvyky sa robili či robia dodnes.

Kvetná nedeľa – posledná nedeľa pred Veľkou nocou. Táto nedeľa bola vždy radostným časom prebúdzania sa prírody k novému životu. Na kvetnú nedeľu sa vynášala Morena.

Zelený štvrtok – Chlapci chodili z jedného konca dediny na druhý a rapkáčmi oznamovali začiatok posvätného ticha bez zvonov. Skoro ráno na Zelený štvrtok sa dievčatá česali pod vrbou, aby mali krásne vlasy.

Veľký piatok – dodnes sa dodržiava prísny pôst. Ľudia sa umývali v tečúcej vode, lebo verili, že im to prinesie zdravie. Verilo sa, že tento deň je vhodný na štepenie ovocných stromčekov. Nesmelo sa hýbať zemou, lebo by bola neúroda.

Biela sobota – všetko sa muselo riadne vyupratovať. Piekli sa koláče. Dievčatá maľovali vajíčka a chlapci dokončovali korbáče.

Veľkonočná nedeľa – je pre kresťanov najväčším sviatkom.

Veľkonočný pondelok – chlapci v skorých ranných hodinách chodievali oblievať mladé dievčatá studenou vodou a šibať korbáčom, aby boli zdravé a krásne. Dievčatá potom chlapcov odmenili koláčmi a maľovanými vajíčkami. Pri šibaní sa hovorili rôzne riekanky.

Napr.

DIEVČATÁ – Mám vajíčko, mám, komuže ho dám? Tým veselým šibačom s veľkonočným korbáčom.

CHLAPCI – Šibi, ryby, mastné ryby, kus koláča od korbáča. Ja chcem iba máličko, maľované vajíčko. Maľované vajíčko, pekný božtek na líčko, k tomu zdravia moc a veselú Veľkú noc.

S deťmi si môžete prečítať rozprávku od Jozefa Pavloviča – Ako zajko šibal

SNEHY SA ROZPUSTILI, PRIŠLA JAR. A S ŇOU I NAJKRAJŠÍ JARNÝ SVIATOK – VEĽKÁ NOC. NA

VEĽKÚ NOC SA TEŠIA NAJMÄ

(DETI). ANI U RODINY

(ZAJKOVCOV) TO

NEBOLO INAK. OTEC UPLIETOL SYNOVI

(KORBÁČ) A MAMA MU NA DRUHÚ RUKU

ZAVESILA PLETENÝ

(KOŠÍK). VYPARÁDENÝ

(ZAJKO) SI IDE VYŠIBAŤ SVOJE PRVÉ

(VEĽKONOČNÉ VAJÍČKO). AKO SI TAK DÔLEŽITO VYKRAČUJE, PRÍDE KU PSEJ (BÚDE).

KTOŽE TO K NÍM PRICHÁDZA? – ČUDUJE SA

(PES). JA MILÝ DUNČO, PRIŠIEL SOM ŤA

VYŠIBAŤ.

A ZAČAL:

ŠIBI – RYBY, NEHCEM

(RYBY),

NEŽELÁM SI OD

(KORBÁČA),

(HUSI) KUS ČI KUS

(KOLÁČA),

JA CHCEM IBA MÁLIČKO – VELKONOČNÉ

(VAJÍČKO).

PEKNE, PEKNE – POCHVÁLIL DUNČO

(ZAJKA), ALE U NÁS SA ŠIBE TROCHA INAK.

NOŽE POČÚVAJ:

ŠIBI – RYBY, MASTNÉ

(RYBY),

DAJTE VAJCIA OD (KORBÁČA), EŠTE K TOMU UDENÁČA,

EŠTE K TOMU

(KOSŤ), UŽ JE TOHO DOSŤ..

NO, AJ TY SI POVEDAL PEKNÝ VERŠÍK A DÁM TI ZA TO ODMENU, KRÁSNU ŠPIKOVÚ

(KOSŤ). A DUNČO NA NEJ ZAHVÍZDAL, AŽ

(ZAJKOVI) V UŠIACH ZALAHLO.ĎAKUJEM, MILÝ

DUNČO, ALE JA BY SOM RADŠEJ

(VAJÍČKO), POVIE

(ZAJKO) A POBERÁ SA ĎALEJ.

PRÍDE DO STAJNE, ŠIBE

(KONÍKA) PEJKA A VRAVÍ:

ŠIBI – RYBY, NEHCEM

(RYBY),

JA CHCEM IBA MÁLIČKO – VELKKONOČNÉ

(VAJÍČKO).

PEKNE SI (ZAJKO) ŠIBAL, PEKNE, POCHVÁLIL HO

(KÔŇ). DÁM TI ZA ODMENU

ZOPÁR VLASOV Z

(CHVOSTA).

UROBÍŠ SI SLÁK A MOŽEŠ NA (HUSLIČKÁCH) VYHRÁVAŤ:

HOPSA – HOPSA – HOPSASA, DO KALUŽE Z MLÁKY,

Z (KONÍKOVHO) CHVOSTA SA VYRÁBAJÚ SLÁKY.

NEHCEM SLÁK, ALE (VAJÍČKO), VRAVÍ (ZAJKO). KDEŽE TI JA VEZMEM (VAJÍČKO)? ALE MÔJ SUSED JE VEĽKÝ ŠPORTOVEC, KAŽDÉ RÁNO SI ROBÍ PRAŽENICU, ABY

BOL MOCNÝ. PÝTAJ SI (VAJÍČKO) OD NEHO.

PRIŠIEL (ZAJKO) ZA ŠPOTROVCOM A VIDÍ, ŽE SA PRÁVE CHSTÁ NA TRÉNING. V JEDNEJ

RUKE MÁ (RAKETU), V DRUHEJ PINPONGOVÚ (LOPTIČKU).

(ZAJKO) HO HNEĎ VYŠIBAL A JASNE MU Povedal:

ŠIBI –RYBY, JA CHCEM IBA VEĽKONOČNÉ (VAJÍČKO)!

MÁŠ SMOLU! DNES SOM ZJEDOL POSLEDNÉ, VRAVÍ ŠPORTOVEC, ALE DÁM TI

PINPONGOVÚ (LOPTIČKU), VYZERÁ CELKOM AKO (VAJCE).

JE O NEJ AJ BÁSNIČKA: PINKÁ STRÝKO NIKO, PINKÁ STRYNKA INKA

A (LOPTIČKA) SPOLU S NIMI PINKÁ ANI PINKA.

NEHCEM PINPONGOVÚ (LOPTIČKU), VRAVÍ (ZAJKO) A POBERÁ SA ĎALEJ.

IDE, IDE A VERTE – NEVERTE, PRIŠIEL AŽ TAM, KDE SA (VAJÍČKA) ZNÁŠAJÚ – DO

SLEPAČEJ FARMY. ZAČAL (ZAJKO) ŠIBAŤ (KOHÚTA), NO TEN HO POSIELA ZA

 (SLIEPKOU). CHCE ŠIBAŤ (SLIEPKU), ALE TÁ HO POSIELA ZA SLEPAČÍMI

SLEČINKAMI. IDE (ZAJKO) ZA DIEVČATAMI A TIE SA ŠIBAČKY NEVEDIA DOČKAŤ.

VYSKAKUJÚ O MILÝCH PÄŤ A (ZAJKO) ŠIBE JEDNA RADOSŤ:

ŠIBI – RYBY, NEHCEM (RYBY),

NEŽELÁM SI OD (KORBÁČA), (HUSI) KUS ČI KUS (KOLÁČA),

JA CHCEM IBA MÁLIČKO – VELKONOČNÉ (VAJÍČKO).

A VERU HO AJ DOSTAL. KRÁSNE, MAĽOVANÉ, JE HO PLNÝ (KOŠÍK). SPOKOJNE SI KRÁČA

 (ZAJKO) DOMOV, VEĎ SI VYŠIBAL TO NAJKRAJŠIE VELKONOČNÉ (VAJÍČKO).

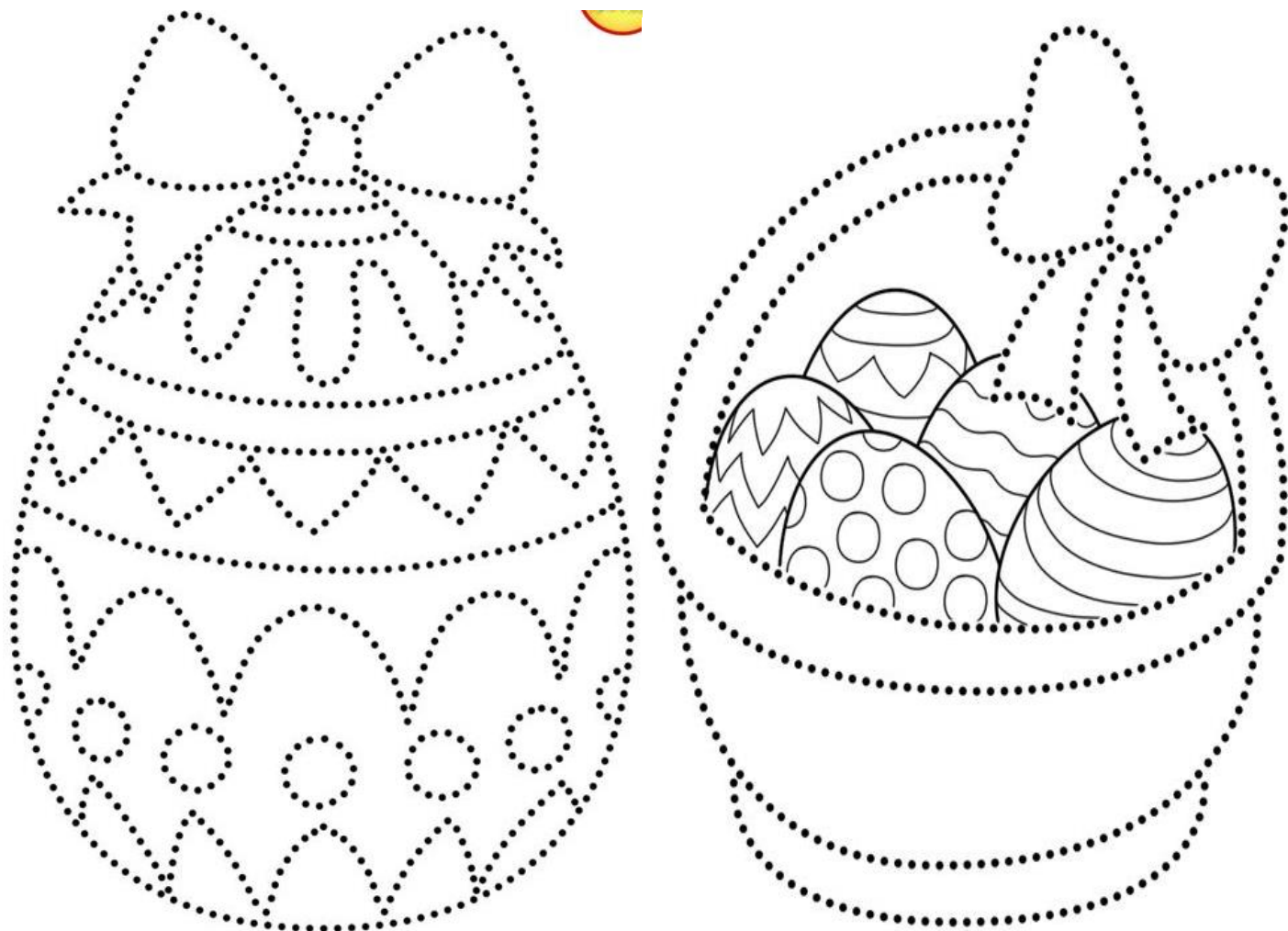
Skúste pomôcť deťom odpovedať na otázky z textu:

- Aké zvieratká zajko vyšibal?
- Čo dali rodičia zajkovi na cestu?
- Čo raňajkoval športovec každé ráno?
- Ako sa volal koník?
- Ako sa volal psík?
- Čo dal zajkovi psík za šibanie?
- Čo dal zajkovi koník za šibanie?
- Od koho dostal zajko maľované vajíčko?

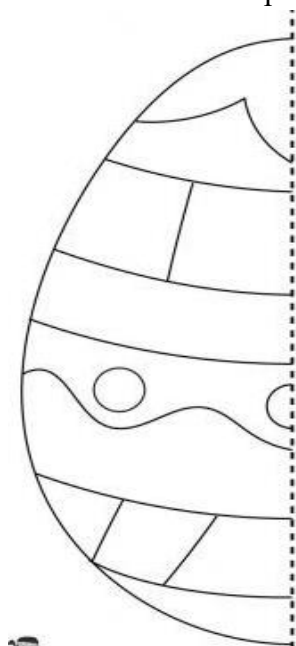
Spolu s deťmi si môžete aj Vy vyrobiť vajíčko obtláčaním lístočkov púpavy, ďateliny. Lístočky ponoríte do misky s vodou. Potom pripravíte odvar z cibul'ových šupiek, gázu, nožnice. Na umyté surové vajce pritlačíte namočené lístky, vyrovnáte ich okraje, aby dobre pril'ahli na povrch vajca a obalíte gázou. Gázu na obidvoch koncoch vajca starostlivo siahnete niťou tak, aby sa pod ňou neposunuli pritlačené lístky. Potom vajce v gáze dáte variť do cibul'ových šupiek. Po odstránení gázy zostanú rastliny na vajíčku pekne obtláčené.

Spoločne môžete s deťmi vypracovať aj pracovné listy zamerané na tému Veľká Noc.

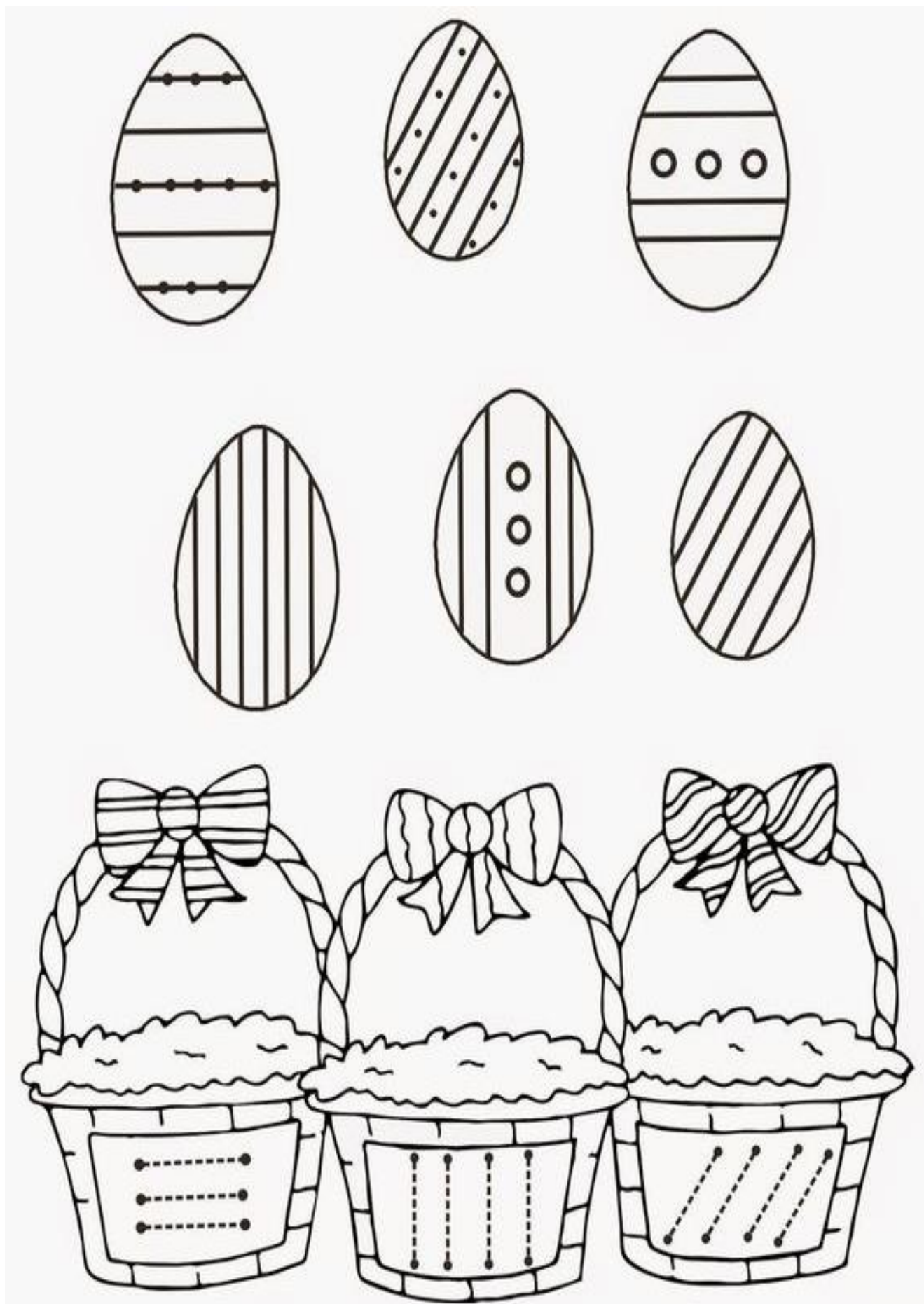
1. S deťmi si môžete precvičiť grafomotoriku, kde deti budú postupne prechádzať od bodky k bodke ceruzkou, pastelkou, alebo fixkou a tak im vznikne obrázok vajička, alebo veľkonočného košíka. Obrázky si môžu podľa vlastnej fantázie vyfarbiť.

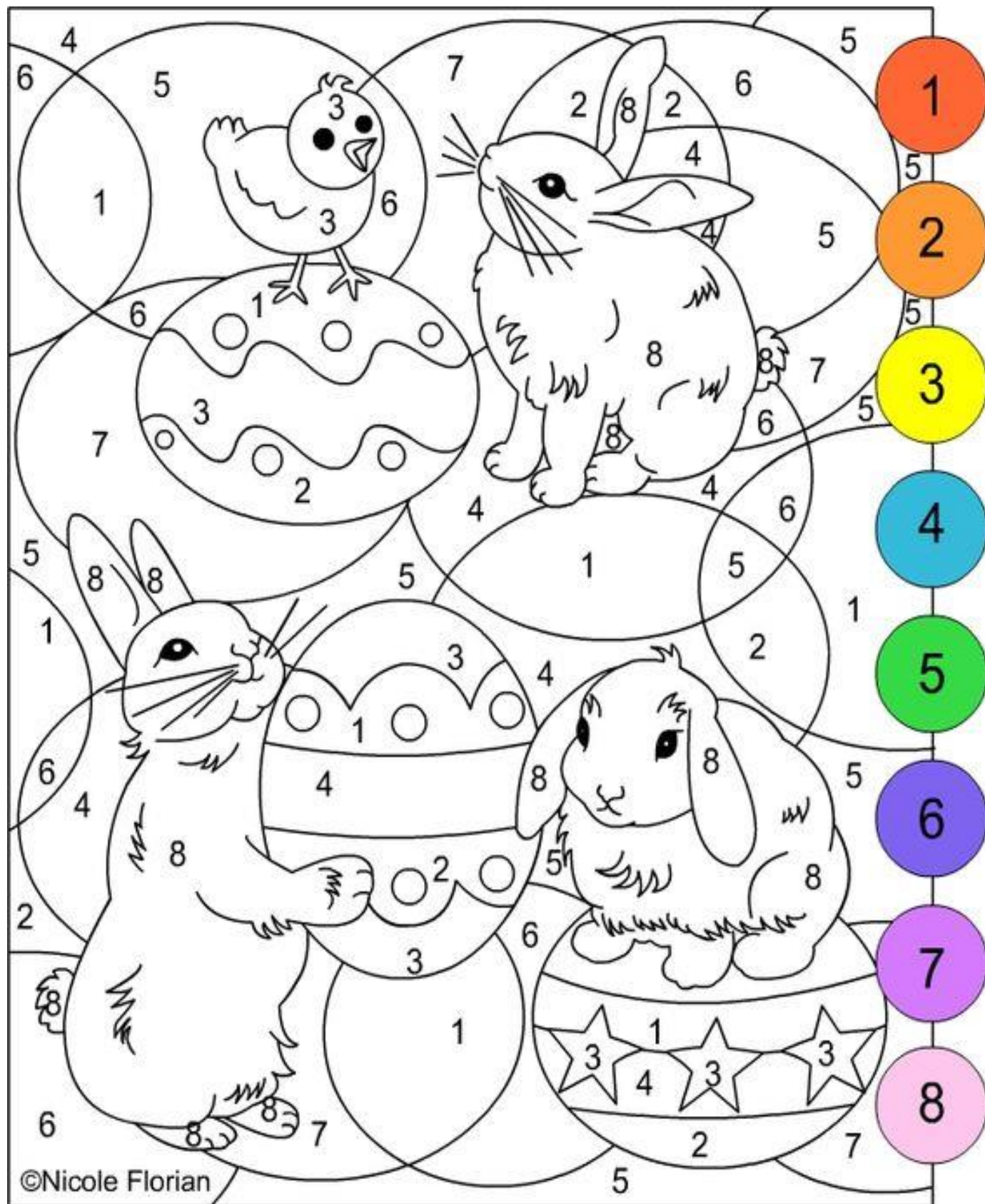
1. Alebo sa deti môžu pokúsiť druhú polovicu vajička dokresliť podľa vzoru.

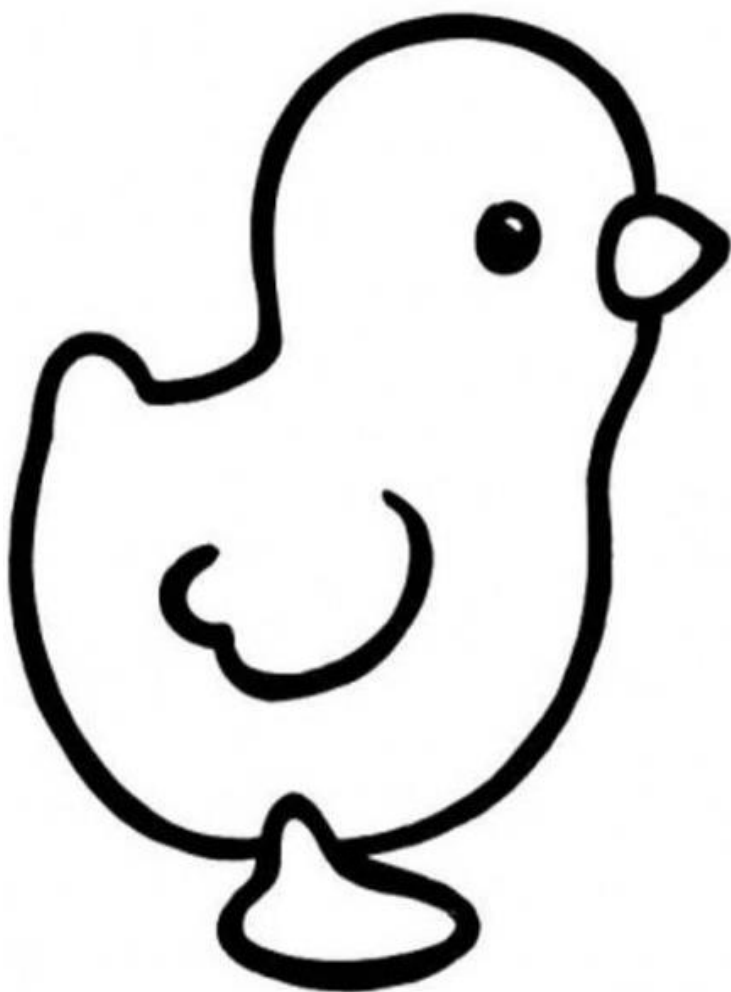
2. V tomto pracovnom liste si deti môžu precvičiť pozornosť a logické myslenie tým, že vajíčka pospájajú so správnym košíkom podľa daného vzoru (vodorovný, zvislý, šikmý).

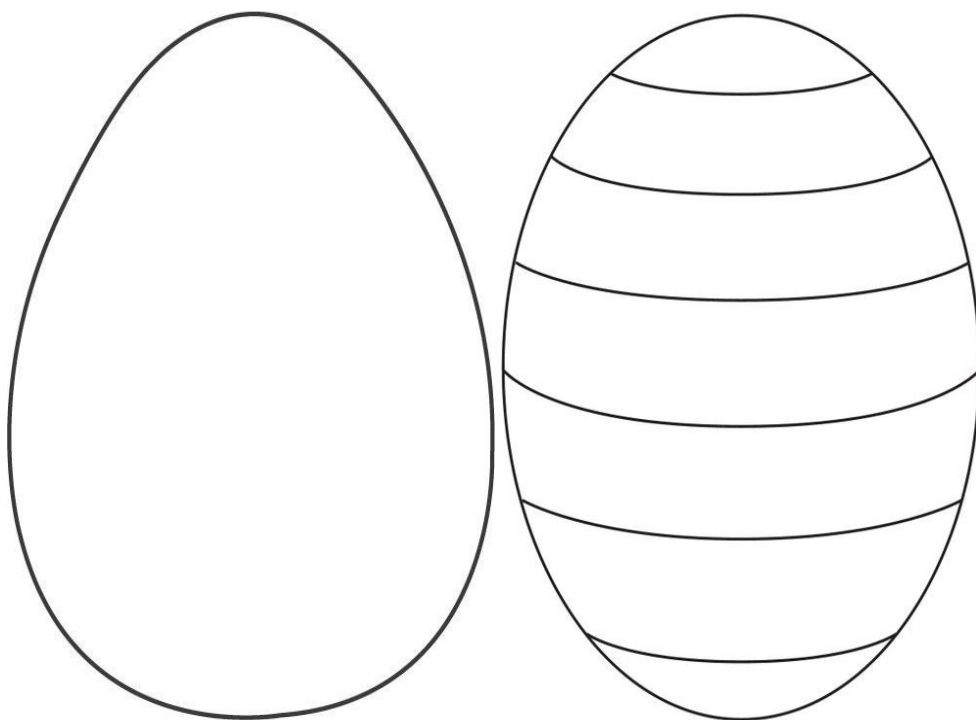
3. Omalovánka Veľkej noci podľa čísel, ktoré im určujú farbu. Týmto pracovným listom si deti upevnia čísllice, priradia správnu farbu a precvičia pozornosť.

4. Pri precvičovaní jemnej motoriky, môžete s deťmi na kuriatko naniest' lepidlo a prilepiť naň kukuricu (hrach), ktorú si naberajú pinzetou a tým zároveň precvičujú štipkový úchop.

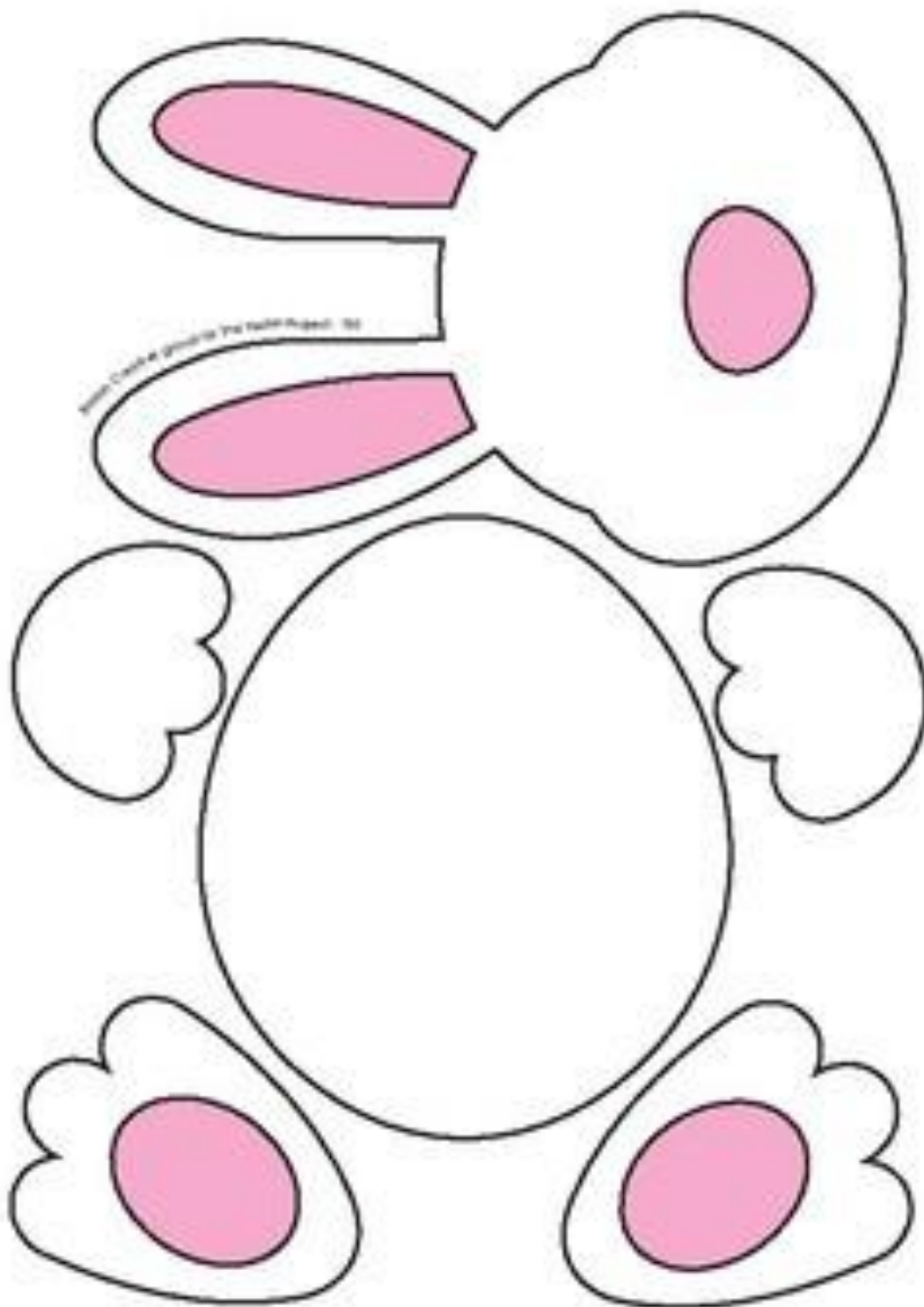

Prípadne môžu trhať krepový papier a vytvárať z neho guľky, ktoré podľa predstáv pripevnia na maketu vajička.

5. Na precvičenie strihania a lepenia tu máme zajka, ktorého si podľa vlastných predstáv môžu deti dokresliť a dotvoriť.

6. Na záver „Skúška obratnosti“. Detom urobíte prekážkovú dráhu (obchádzajú, preliezajú, podliezajú, prekračujú...) s vajíčkom na lyžici. Odporúčame použiť plastové, polystyrénové či uvarené vajíčko. Na konci zvládnutej úlohy, by ich mala čakať chutná sladká odmena.